

Bruselj, 16. januar 2018
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2016/0106 (COD)

14092/1/17
REV 1 ADD 1 REV 2

CODEC 1762
FRONT 460
VISA 419
COMIX 745

DOPIS O TOČKI POD „I/A“

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Osnutek uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema vstopa/izstopa (SVI) za evidentiranje podatkov o vstopu in izstopu ter podatkov o zavrnitvi vstopa državljanov tretjih držav pri prehajanju zunanjih meja držav članic in določitvi pogojev za dostop do SVI zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter o spremembi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma in Uredbe (ES) št. 767/2008 ter Uredbe (EU) št. 1077/2011 (prva obravnava) – sprejetje zakonodajnega akta = izjave

Izjava Sveta in Komisije

Svet in Komisija poudarjata, da je zaradi preprečevanja zlorabe identitete, natančne identifikacije prosilcev za mednarodno zaščito in preverjanja njihovih izjav treba azilnim organom pri preverjanju prošenj za mednarodno zaščito in določanju države, ki je pristojna za njihovo obravnavo, omogočiti neposreden dostop do podatkov v zvezi z državljani tretjih držav, shranjenih v SVI.

Zato se instituciji strinjata, da bi bilo treba azilnim organom zagotoviti neposreden dostop do SVI in torej v ta namen vključiti pravno določbo v zadevne instrumente svežnja o azilu in morebitno drugo zadevno zakonodajo, zlasti v predlog uredbe o azilnem postopku in dublinsko uredbo, o kateri trenutno razpravljajo telesa Sveta, ali v prihodnje zakonodajne pobude v zvezi z interoperabilnostjo. V zvezi s tem bi bilo treba upoštevati poseben položaj schengenskih držav in pridruženih držav dublinske uredbe.

Izjava Komisije

Uredba o vzpostavitvi sistema vstopa/izstopa je skladna s kaliningrasko tranzitno shemo iz Uredbe 693/2003¹ v sedanji obliki.

Če bo kaliningraska tranzitna shema v prihodnosti spremenjena, bo Komisija zagotovila zakonodajno skladnost med temi pravnimi akti.

Izjava Avstrije

Avstrija ceni intenzivna prizadevanja estonskega predsedstva za dosego širokega soglasja med državami članicami v zvezi s tem pomembnim vprašanjem.

Kljub temu pa organi kazenskega pregona še vedno nimajo zadostnih pooblastil za dostop do podatkov za identifikacijo državljanov tretjih držav ali drugih skupin oseb. Upamo, da bo to vprašanje lahko rešeno v okviru interoperabilnosti.

Da bi zagotovili učinkovito sodelovanje med azilnimi organi držav članic, bi bilo poleg tega zaželeno, da bi ti organi imeli dostop do sistema vstopa/izstopa. Nujno je treba zagotoviti učinkovito uporabo instrumentov, kot je SVI, katerega razvoj je bil dolgotrajen in za katerega so bili potrebni znatni finančni in kadrovski viri. Dostop azilnih organov do SVI zaradi natančne identifikacije državljanov tretjih držav za namen pospešitve postopkov in prisilnih vračanj, bi pomenil prevladujoči del dodane vrednosti SVI.

¹ Uredba Sveta (ES) št. 693/2003 z dne 14. aprila 2003 o ustanovitvi posebnega Poenostavljenega tranzitnega dokumenta (FTD), Poenostavljenega železniškega tranzitnega dokumenta (FRTD) in o spremembah Skupnih konzularnih navodil in Skupnega priročnika, UL L 99, 17.4.2003, str. 8.

Izjava Belgije

Belgija od nekdanj podpira splošni cilj, da se nadaljuje oblikovanje strategije za integrirano upravljanje meja EU, vključno z boljšo uporabo sodobnih tehnologij, ki omogoča boljše upravljanje nadzora meja. Vzpostavitev sistema vstopa/izstopa bo prispevala k večji učinkovitosti nadzora meja, saj bo poenostavila prehajanje meja večine potnikov in hkrati izboljšala varnost na mejah.

Zato izražamo zadovoljstvo nad predlogom uredbe o vzpostavitvi sistema vstopa/izstopa (SVI) za evidentiranje podatkov o vstopu in izstopu ter zavrnitvi vstopa državljanov tretjih držav pri prehajanju zunanjih meja držav članic Evropske unije in določitvi pogojev za dostop do SVI zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter spremembi Uredbe (ES) št. 767/2008 in Uredbe (EU) št. 1077/2011.

Sistem vstopa/izstopa bo vključeval tudi enoten avtomatizirani kalkulator, ki bo prikazoval najdaljše obdobje dovoljenega bivanja v državah članicah, ki uporabljajo SVI. To bo bistveno spremenilo način izračuna trajanja dovoljenega bivanja v primerjavi s tistim, ki se uporablja zdaj. V veljavnih določbah schengenskega pravnega reda, ki so podlaga za izračun obdobja dovoljenega bivanja, so nakazani drugi načini izračuna trajanja dovoljenega bivanja.

Da bi zagotovili usklajen pristop za izračun trajanja dovoljenega bivanja, Belgija poziva Evropsko komisijo, naj preuči vse povezane določbe schengenskega pravnega reda in po potrebi predlaga spremembe. Na ta način lahko zagotovimo usklajen in jasen pravni okvir že od začetka delovanja sistema vstopa/izstopa.

Izjava Slovenije

Republika Slovenija v celoti podpira prizadevanja za izboljšanje nadzora na zunanjih mejah, vključno z vzpostavitvijo sistema vstopa/izstopa, ki je v skladu z zahtevami Evropskega sveta in več strateških strateških dokumentov EU.

Cilj sistema, tj. izboljšanje nadzora nad tem, kdo se nahaja na ozemlju držav članic, je bilo odobren že leta 2008, med slovenskim predsedovanjem, ko so ministri držav članic prvič predlagali Komisiji, da bi bilo treba pripraviti takšen predlog.

Zato obžalujemo, da v predlogu uredbe ta cilj ni upoštevan v celoti, saj omejuje uporabo sistema na schengensko območje in s tem ponovno razlikuje med zunanjimi mejami EU in notranjimi mejami, za katere še niso bile sprejete odločitve o ukinitvi kontrol. To razlikovanje ni samo pravno, temveč bo imelo posledice tudi v praksi, saj bo sistem nesorazmerno vplival na pretok prometa na kopenskih mejnih prehodih, na katerih se bo uporabljal, torej tudi na nekaterih mejah med državami članicami EU.

Želimo poudariti, da je bila infrastruktura na kopenskih mejnih prehodih na zunanji schengenski meji Republike Slovenije prilagojena obveznostim v času pridružitve schengenskemu območju. Glede na vse večji promet na tej meji, spremembo režima nadzora zaradi sistematične kontrole vseh potnikov in obvezno uporabo številnih novih sistemov za nadzor meja ta infrastruktura v kratkem ne bo več omogočala sprejemljivega pretoka prometa.

Zato Republika Slovenija poziva Evropsko komisijo, naj zagotovi dodatna finančna sredstva za ustrezno prilagoditev infrastrukture, glede na omejitve pri financiranju naložb v infrastrukturo na mejnih prehodih na začasnih notranjih mejah EU, ki so vključene v večletni finančni okvir za obdobje 2014–2020. Nadzor na zunanjih mejah je v skupnem interesu vseh držav članic EU in z vzpostavitvijo sistema vstopa/izstopa Republika Slovenija ne more biti in ne bo odgovorna za morebitno podaljšanje čakalne dobe na zunanjih mejah schengenskega območja in tega problema ne bo obravnavala kot dvostransko vprašanje, ki ga je treba rešiti v okviru odnosov s sosednjimi državami.

Izjava Hrvaške

Republika Hrvaška podpira cilj te uredbe, tj. prispevati k izboljšanju in ohranjanju ugodnih varnostnih razmer na celotnem ozemlju Evropske unije, osnovni pogoj za to pa je med drugim boljši in bolj operativen nadzor zunanjih meja.

To bi bilo treba obravnavati kot cilj v najvišjem interesu državljanov Evropske unije, zato je po mnenju Republike Hrvaške nesprejemljivo, da te uredbe od samega začetka operativne uporabe uredbe ne bi uporabljali tudi na zunanjih mejah Evropske unije, saj bi s tem po nepotrebnem in povsem neutemeljeno zmanjšali njen učinek. Poudariti je treba, da bi začetek veljavnosti sedanjega predloga uredbe pomenil začasno zadržanje veljavnega člena 6(1) Zakonika o schengenskih mejah in veljavnih določb Pogodbe o pristopu Republike Hrvaške, ki so sestavni del pravnega reda Unije. Republika Hrvaška želi poudariti, da je Evropska komisija predvidela – kot je razvidno že iz naslova predloga uredbe – izvajanje uredbe prav na zunanjih mejah Unije in s tem enako obravnavo vseh držav članic.

Če ne bi enakovredno uporabljali uredbe za polnopravne članice schengenskega območja in tiste, ki bodo to še postale, vključno z Republiko Hrvaško, bi to pomenilo, da bi temeljni cilj uredbe postal drugoten, poleg tega pa to ne bi le ogrozilo notranje varnosti v Evropski uniji in učinkovitega boja proti terorizmu in hudim oblikam kriminala, ampak bi bilo tudi negativno sporočilo za širšo evropsko javnost.

Z operativnega vidika bi neenakovredna uporaba te uredbe pomenila, da ne bi bilo mogoče registrirati trajanja bivanja državljanov tretjih držav, ki so na kratkotrajnem bivanju v EU, saj do VIS ne bi bilo mogoče dostopati prek SVI in torej ne bi bilo mogoče preveriti veljavnosti schengenskega vizuma. Ker Republika Hrvaška priznava ta vizum kot enakovrednega hrvaškim vizumom, bi se lahko zgodilo, da bi vstop na svoje ozemlje dovolila imetniku neveljavnega vizuma, ki potuje v schengensko državo, samo zato, ker ne bi imela dostopa do VIS prek SVI, kar sproža tudi vprašanje, katera država članica bi bila v takšnem primeru pristojna za kritje stroškov vrnitve teh oseb.

Poleg tega v primeru neuporabe te uredbe v Republiki Hrvaški država ne bi mogla dostopati do operativnih podatkov v zvezi z osebami, ki pogosto prehajajo zunanje meje Evropske unije in schengensko mejo, vključno s potencialnimi teroristi in drugimi osebami, ki so sumljive z vidika varnosti.

Takšna neenakovredna uporaba bi lahko povzročila, da bi osebe, ki ogrožajo notranjo varnost Evropske unije, preusmerile svoje gibanje prek teh meja, na katerih se sistem ne bi uporabljal. Za Republiko Hrvaško bi to pomenilo preusmeritev na približno 1350 km zunanje meje Evropske unije, upoštevajoč tudi tretje države, v katerih je mogoče zaznati vse več nestrpnosti, radikalizacije in nasilnega ekstremizma, ki ga spodbuja tudi pojav tujih terorističnih borcev, ki se z vojnih območij vračajo v matične države, kar prav tako povečuje nevarnost terorizma v Republiki Hrvaški.

Poleg tega bi neenakovredna uporaba te uredbe tudi močno vplivala na pretok čezmejnega prometa, saj bi bile poleg že uvedenih sistematičnih kontrol namesto avtomatske obdelave potovalnih dokumentov potrebne ročne obdelave in s tem tudi več časa, s čimer bi bilo ogroženo ustrezno varnostno profiliranje potnikov s strani mejnih policistov.

Glede na navedeno si Republika Hrvaška, kot država članica z zelo dolgo zunanjo mejo, zelo močno želi, da bi našli način za uporabo te uredbe na vseh zunanjih mejah Evropske unije že ob njenem sprejetju, saj bi na ta način optimizirali tudi njen cilj.
